

Annex 2: CONVIVÈNCIA

- 1. PROJECTE DE CONVIVÈNCIA (PDC)**
- 2. PLA DE MEDIACIÓ ESCOLAR (PME)**
- 3. PROJECTE JOCS AL PATI: EL PATI DELS NOSTRES SOMNIS**

ÍNDEX

1.	PROJECTE DE CONVIVÈNCIA.....	5
1.1.	INTRODUCCIÓ.....	5
1.2.	ASPECTES ESSENCIALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA.....	6
1.3.	OBJECTIUS.....	7
1.4.	ASPECTES CONSIDERATS EN EL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	8
1.4.1.	NIVELLS D'ACTUACIÓ	8
1.4.2.	ÀMBITS D'ACTUACIÓ.....	9
1.4.3.	TEMES DESENVOLUPATS PER NIVELL I ÀMBIT.....	9
1.5.	ACTUACIONS.....	11
1.5.1.	VALORS I ACTITUDS.....	11
1.5.2.	COEDUCACIÓ	11
1.5.3.	EDUCACIÓ INTERCULTURAL.....	11
1.5.4.	EDUCACIÓ PER LA PAU	12
1.5.5.	EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL.....	13
1.5.6.	EDUCAR PER AL RESPECTE.....	14
1.5.7.	EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT	14
1.5.8.	EDUCAR PER LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES	15
1.5.9.	EDUCACIÓ INCLUSIVA.....	16
1.6.	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.....	17
1.6.1.	ABSENTISME	17
1.6.2.	CONFLICTES LLEUS GREUS.....	17
1.7.	ORGANITZACIÓ DE CENTRE.....	18
1.7.1.	ACOLLIDA.....	18
1.7.2.	COMUNICACIÓ.....	19
1.7.3.	ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS	21
1.7.4.	GESTIÓ PARTICIPATIVA DE LA NORMA.....	22
1.7.5.	PARTICIPACIÓ.....	23
2.	PLA DE MEDIACIÓ DE LA SALLE MONTCADA.....	24
2.1.	PREÀMBUL	24

2.2.	LA MEDIACIÓ ESCOLAR	24
2.3.	BASES SÒCIOPEDAGÒGIQUES.....	25
2.4.	FUNCIONAMENT DE LA MEDIACIÓ ESCOLAR	26
2.5.	EL ROL DEL MEDIADOR	27
2.6.	PASSOS A SEGUIR PEL MEDIADOR	28
2.7.	OBJECTIUS	28
2.8.	MODEL D'ACTA DE MEDIACIÓ	29
3.	PROJECTE JOCS AL PATI: EL PATI DELS NOSTRES SOMNIS	30
3.1.	JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE: INICI I RAONS DEL CANVI	30
3.2.	EN QUÈ CONSISTEIX AQUEST PROJECTE?	31
3.3.	Objectius del projecte	31
3.4.	Eines per a la participació.....	31
3.5.	Gestió dels resultats	32
3.6.	Organització i funcionament	32
3.7.	Diferents rols dels agents implicats.....	33

1. PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

1.1. INTRODUCCIÓ

La finalitat de tenir un projecte de convivència és millorar l'èxit educatiu i per necessitats: ha de contribuir a la formació de persones capaces de conviure en un pla d'igualtat, des del profund respecte a la diferència, en una societat que s'ha definit com a complexa i líquida. Per tant, convivència i èxit són dos conceptes indestriables; per coherència amb actuacions ja iniciades: és per això que el Departament d'Ensenyament proposa als centres educatius un plantejament integral i coordinat per tota la comunitat educativa, un projecte de convivència global en un procés d'aprenentatge col·lectiu i amb una organització que gestioni, articuli i doni sentit tant a les actuacions com als processos; per contribuir a la cultura de la pau i per oportunitat legal amb la [Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig](#), d'Educació (BOE núm. 106) estableix a l'article 121 apartat 2n, l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de Convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre, la [Llei 12/2009, del 10 de juliol](#), d'educació, determina en el seu article 30 que tots els membres de la comunitat escolar tenen dret a conviure en un bon clima escolar i el deure de facilitar-lo amb llur actitud i conducta en tot moment i en tots els àmbits de l'activitat del centre, i finalment, el [Decret 279/2006, de 4 de juliol](#), sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya reforça el caràcter educatiu que han de tenir el processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades, amb la finalitat de satisfer el dret al desenvolupament personal i el deure d'aprendre i mantenir actituds de responsabilitat per a resoldre conflictes de convivència i els Decrets [142/2007](#) i [143/2007](#) de 26 de juny (DOGC núm. 4915), d'ordenació dels ensenyaments d'educació infantil i primària i de secundària obligatòria, estableixen que cada centre en el projecte educatiu especificarà els principis bàsics per al desenvolupament curricular i el tractament transversal en les diverses matèries dels objectius de l'educació per la ciutadania i els drets humans.

La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat.

Aprendre a conviure en el context escolar implica un esforç individual i col·lectiu de totes les persones que comparteixen el dia a dia en el centre educatiu que es concreta, sobretot, en la coresponsabilitat, la participació i la millora contínua.

La confluència de persones que no necessàriament tenen idèntics objectius i interessos, genera l'aparició de conflictes de convivència que cal resoldre en comú.

En la societat de la informació i el coneixement, a més dels àmbits de socialització tradicionals com la família, escola, població, en ràpid procés de transformació, s'hi han de sumar els espais virtuals. Els centres educatius han d'establir un diàleg permanent amb els diferents agents socials i culturals per construir plegats xarxes promotores d'educació i de ciutadania.

El Projecte de convivència és un instrument que recull les intervencions que el centre educatiu desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva de conflictes.

Aquestes accions poden anar adreçades a la millora de la convivència a l'aula, al centre o a l'entorn, en el benentès que la permeabilitat entre aquests tres àmbits d'intervenció afavoreix la transferència d'aprenentatges, valors, creences, actituds i hàbits relacionals, així com els mecanismes que el centre estableix a l'hora de resoldre els conflictes.

El Projecte de convivència representa per als centres una manera de pensar en com treballar el desenvolupament personal i col·lectiu de cada alumne.

Els principis d'actuació d'un projecte de convivència són: la participació i la coresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn, l'actuació global i integral, la descentralització, la normalitat i la millora constant de les actuacions.

1.2. ASPECTES ESSENCIALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

El Projecte de Convivència i Mediació té com a missió contribuir a l'èxit personal, acadèmic, social i laboral de tot l'alumnat, basant-se en el Caràcter Propi del Centres La Salle Catalunya.

El Projecte de convivència pretén la potenciació de l'equitat educativa i el respecte a la diversitat, en el sentit més ampli de la paraula.

El Projecte de Convivència ha de promoure la implicació i el compromís de tots els agents educatius en la millora de la convivència en el centre i l'entorn.

Al mateix temps es tracta d'ajudar tots els alumnes a relacionar-se amb ell mateix, amb els altres i amb el món, però sempre partint del fet que la convivència implica el respecte i l'aplicació ferma de les normes, tot i que alhora cal ser-ne flexible.

Per assolir la plena convivència, és necessari fomentar la cultura de la mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte.

Lògicament, totes les accions que giren a l'entorn del Projecte de Convivència ho fan en relació als valors, valors que pretenen contribuir a una cultura de pau i no-violència, al mateix temps que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

1.3. OBJECTIUS

En el nostre centre ens proposem els següents objectius en el Projecte de Convivència a fi que les relacions entre els diversos membres de la comunitat siguin positives:

- Potenciar l'equitat educativa i el respecte a la diversitat.
- Ajudar l'alumnat a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
- Fomentar la cultura de mediació com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- Contribuir a una cultura de la pau i la noviolència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

1.4. ASPECTES CONSIDERATS EN EL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

1.4.1. NIVELLS D'ACTUACIÓ

El plantejament global i integral que proposem comporta abordar el projecte del convivència des dels nivells següents:

A. Valors i actituds

Afavorir que tot l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

B. Resolució de conflictes

Quan es produeixen situacions que atempten la convivència calen mecanismes d'actuació. D'acord amb un model integrat de resolució dels conflictes, cal abordar les diferents situacions en què es poden trobar els centres seguint orientacions i protocols per recuperar la relació entre les parts, reparar-ne els danys i aportar resolucions positives a aquestes situacions

C. Marc organitzatiu

Cal una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos. En aquest sentit, el Projecte de Convivència és un document viu, interrelacionat i coherent amb la resta de documents de centre.

1.4.2. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Un plantejament global de la convivència necessita d'una acció coordinada i coherent entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps dels nostres alumnes. El projecte de convivència ha de plantejar-se des de tres àmbits d'intervenció: Centre, Aula i Entorn.

Cal la continuïtat i coherència educativa en les diferents accions que es desenvolupin en els tres àmbits per donar respostes globals i garantir l'èxit.

1.4.3. TEMES DESENVOLUPATS PER NIVELL I ÀMBIT

Delimitem l'acció en diferents temes que entenem imprescindibles per al desenvolupament d'un bon clima de convivència.

Els temes del Projecte de convivència es desenvoluparan seguint aquest quadre de doble entrada:

NIVELL	ÀMBIT		
	AULA	CENTRE	ENTORN
VALORS I ACTITUDS	<p>Coeducació</p> <p>Educació intercultural</p> <p>Educació per la pau</p> <p>Educació socioemocional</p> <p>Educar en el respecte</p> <p>Educar en l'esforç i la responsabilitat</p> <p>Educar en la gestió positiva dels conflictes</p> <p>Inclusió</p>		
RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	<p>Absentisme</p> <p>Conflictes greus</p> <p>Gestió i resolució positiva dels conflictes</p>		
ORGANITZACIÓ DE CENTRE	<p>Acollida</p> <p>Comunicació</p> <p>Estructura i gestió de recursos</p> <p>Norma</p> <p>Participació</p>		

1.5. ACTUACIONS

1.5.1. VALORS I ACTITUDS

Accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i propicien l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

1.5.2. COEDUCACIÓ

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, i de les noies i els nois, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant així la igualtat real d'oportunitats.

Proporciona tant a l'alumnat, com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals.

Una bona acció coeducadora tant a nivell de centre, com d'aula i entorn és fonamental per prevenir la violència masclista i homòfoba, per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

Hi ha un professional responsable de potenciar i assessorar sobre la co-educació. Aquest es coordina amb el claustre de cada etapa així com amb el Departament d'Orientació.

1.5.3. EDUCACIÓ INTERCULTURAL

L'Educació intercultural té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones, i el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits. L'educació intercultural promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conèixer i viure en una mateixa comunitat. També promou

l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

L'educació per a la convivència s'ha de basar en les relacions de confiança i reconeixement mutu, la construcció d'una identitat autònoma i d'una identitat col·lectiva per part de cada individu, i el compromís i l'esforç per relacionar-se positivament.

Els tres eixos bàsics sobre els quals s'ha de bastir l'educació intercultural són els següents: Igualtat, Diversitat i Identitat. Aquests eixos ens han de conduir a un espai de convivència i integració. Aquestes actituds i actuacions afecten i impliquen per igual a autòctons i nousvinguts.

El respecte és un dels eixos vertebradors de tota relació humana. Conèixer les necessitats dels alumnes i famílies que s'incorporen al centre és un tret distintiu dels centres La Salle. Per aquest motiu quan s'incorpora un alumne fem una entrevista d'acollida amb la família on coneixem la realitat, les inquietuds i les necessitats d'aquesta. A partir d'aquesta informació es replanteja el què cal treballar amb l'alumne, el grup-classe al qual se'l assigni, i amb el professorat, si s'escau.

1.5.4. EDUCACIÓ PER LA PAU

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i noviolència, juntament amb els valors que fan possible preservar i millorar la vida de totes les persones.

La convivència és el valor primordial de tota societat desenvolupada que conrea la pau, és a dir, d'aquella societat que utilitza el diàleg per resoldre les qüestions que es poden plantejar quotidianament. Ara mateix és un dels objectius més valuosos en un món on les distàncies s'escurcen però els desequilibris tendeixen a augmentar.

El nostre Caràcter Propi té com a rellevant l'evangelització i potenciar els valors en tots els àmbits. Es fa a través del Dia a dia, reflexió diària sobre els valors i l'actualitat, treballant en un

clima harmònic. També celebrem el Dia Escolar per la No violència i la Pau (DENIP), on es fa conscienciació en totes les etapes educatives del centre.

Dins del PAT es treballa al llarg de cada etapa sessions Hara on s'educa en la pau interior.

1.5.5. EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL

Capacitat de reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber-les expressar,-utilitzar i gestionar de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat. L'educació socioemocional pretén potenciar el desenvolupament de les competències socioemocionals com a element essencial per a la formació integral dels alumnes. Pressa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius. Facilitarà la prevenció de l'assetjament o de la pertinença a grups de risc.

Seguint a Bisquerra les competències socioemocionals es poden estructurar en cinc grans blocs: consciència emocional, regulació emocional, autonomia emocional, competència social i competències per a la vida i el benestar:

És important treballar a qualsevol edat i nivell ja que les necessitats són diferents i particulars. En el cas del nostre centre un cop detectats grups sensibles i/o alumnes es demana col·laboració i intervenció a l'Associació SEER, tant per als alumnes i docents, com per a les famílies; així com al Departament d'Orientació del centre i al Servei d'Orientació Psicopedagògica.

1.5.6. EDUCAR PER AL RESPECTE

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. Es manifesta en una forma de tractar i de mirar els altres. La persona respectuosa és atenta i s'apropa als altres, però mantenint una certa distància, sense envair-la. El diàleg autèntic es fonamenta en una actitud d'interès envers l'altre i tot allò que ens pot aportar.

Per fer possible una bona convivència, és necessari potenciar el:

Respecte a un mateix

Respecte als altres

Respecte al món

1.5.7. EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment.

Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes. En l'àmbit escolar, es tractaria doncs d'aconseguir que l'alumnat es comprometí en el seu propi procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

Dins l'entorn escolar, l'esforç i la responsabilitat s'han de concretar en el compromís de l'alumnat amb el seu propi procés d'aprenentatge. En aquest sentit, la responsabilitat comporta establir uns objectius, comprometre's i esforçar-se per tal d'assolir-los. També hauria d'implicar la consolidació de l'hàbit d'estudi, tant a l'escola com a casa, així com el fet d'aprendre a compaginar el temps d'oci amb el de les obligacions. Cal tenir en compte que l'esforç és el resultat d'un procés en el qual també intervé la motivació perquè l'alumnat

assoleixi els seus objectius. Conèixer els seus interessos i despertar la seva motivació facilitarà aquest procés.

L'esforç no sempre és garantia d'èxit, les diferents capacitats i habilitats que puguin tenir el nostres alumnes també són factors decisius. Per aquest motiu, cal ajudar l'alumnat perquè conegui i assumeixi les pròpies limitacions i tolerin la frustració quan no assolixin les seves fites. A més, els resultats de l'esforç no sempre són visibles a curt termini i cal engrescar-los perquè siguin constants.

El web Família i Escola. Junts X l'Educació aporta orientacions i recursos sobre com orientar a les famílies en aquest tema.

En l'àmbit social, parlarem de la necessitat d'implicar-nos en el món que vivim, de convertir-nos en ciutadans actius i compromesos. Experiències com l'Aprenentatge Servei/Servei comunitari constitueixen un bon exemple d'aquest grau de compromís promogut des de l'entorn escolar.

En el centre és un dels valors més treballats, ja que sense esforç no hi ha responsabilitat i alhora resultats competents, tenint en compte la diversitat de l'alumnat.

1.5.8. EDUCAR PER LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

Entenem el conflicte com una situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles, o bé, els perceben així.

L'educació en la gestió positiva dels conflictes té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents.

La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que quan es produeix un conflicte no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts.

Dotar els alumnes d'eines preventives i de gestió davant el conflicte, és a dir, proporcionar-los habilitats i estratègies que els permetin evitar, si és possible, l'aparició de conductes o situacions violentes.

Aquest procés educatiu té una vessant individual i una grupal. En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció en què participin terceres persones que creïn un espai i un clima adequat i que facilitin la comunicació.

Des del centre es potenciarà com a forma d'intervenció de tercers: la mediació. Les parts exposen el conflicte i proposen la solució, i la persona o persones mediadores s'ocupen d'afavorir i equilibrar la comunicació vetllant pel correcte desenvolupament del procés i de les relacions de respecte i cooperació entre les parts implicades. La mediació ha d'esdevenir cultura de centre.

1.5.9. EDUCACIÓ INCLUSIVA

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Un model d'escola inclusiva és el requisit previ i indispensable per a la construcció d'una societat inclusiva.

Un dels reptes de l'escola així com de la societat del segle XXI és avançar, col·lectivament, en la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, sense discriminacions per raons d'origen, de sexe o capacitat.

1.6. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Resolució de conflictes per abordar de manera efectiva les tensions inevitables del dia a dia i proposar accions i protocols per a la reconciliació entre les parts, reparar els danys i establir les bases per evitar-ne la repetició.

1.6.1. ABSENTISME

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins de l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

Hi ha altres realitats que sovint s'inclouen en aquest terme que són tant o més greus, com l'abandonament, la no escolarització o la desescolarització.

Les respostes davant l'absentisme no poden focalitzar-se en l'alumne/a absentista com a problema sinó en l'entorn en què es produeix, incidint i analitzant les causes de l'absentisme més enllà de les intervencions normatives i reactives que poden acabar cronificant-lo.

Davant una d'aquestes situacions des del centre s'actua: trucades reiterades a la família així com correus electrònics per tal de contactar amb la família, en el cas de no rebre cap comunicació elaborar, amb el tutor, una carta certificada amb retorn de rebut on consti detalladament totes les trucades i correus enviats i, com a darrera actuació, derivar el cas a Serveis Socials (protocol de derivació d'absentisme).

1.6.2. CONFLICTES LLEUS GREUS

La tipologia dels conflictes i es seves faltes són conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, i que queden reflectides a les NOFC, en el seu RRI.

Davant d'un conflicte greu, a més de la sanció corresponent, s'usa la mediació escolar com a estratègia de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones, o la realització d'activitats d'utilitat social (Serveis socials al centre) per al centre educatiu o per a la comunitat.

Els conflictes lleus són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes que causen molta dedicació de temps i d'esforços, amb efectes negatius sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge.

En aquest tipus de conflictes el professorat de l'etapa corresponent escriu notes que informen als pares a l'agenda; davant de reiterades vegades se'ls fa nota informativa i en l'acumulació de notes informatives es pot produir una sanció en la consideració de falta greu.

1.7. ORGANITZACIÓ DE CENTRE

Un marc organitzatiu que gestioni, faciliti, articuli i doni sentit tant a les actuacions com als processos i que potenciï un clima participatiu, positiu i creatiu.

1.7.1. ACOLLIDA

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat educativa, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los partícips dels projectes que s'hi desenvolupen.

El centre educatiu segueix el Pla d'Acollida que defineixi els processos a seguir durant l'arribada de nous membres de la comunitat escolar.

Els processos d'acollida mereixen una atenció especial dins el projecte de convivència de centre perquè, com a primer moment de socialització, poden esdevenir un element clau per a la creació de vincles, per establir un bon clima relacional i per afavorir la implicació en el centre de tots els seus membres. Dins d'aquest procés, i en el cas de l'acollida a les famílies, la carta de compromís educatiu és un document clau que permet formalitzar la seva coresponsabilitat i implicació amb el centre educatiu.

L'arribada de famílies nouvingudes, conjuntament amb la gran mobilitat d'alumnat en els centres, posa en evidència la importància dels processos d'acollida, que cal gestionar adequadament. Aquests processos no van adreçats només a l'alumnat i a les famílies nouvingudes, també van adreçats a la resta d'alumnat i famílies, al professorat i personal de l'administració i serveis que s'incorpora al centre i a d'altres professionals que hi puguin intervenir.

Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies, per evitar el possible xoc emocional que suposa l'arribada a un entorn social i cultural completament nou.

A més a més, l'acollida també ha de contemplar mesures en la reincorporació després de llargs processos d'absència dels alumnes. Per aquest motiu, cal fer un seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat que es reincorpora al centre i establir les mesures educatives i els compromisos necessaris entre la família, el centre i l'alumne per garantir una correcta adaptació.

L'escola segueix el Pla d'Acollida propi.

1.7.2. COMUNICACIÓ

Entenem per comunicació, en general, el fet de transmetre informació. En particular definim la comunicació humana com el procés mitjançant el qual unes persones es posen en contacte amb unes altres. La comunicació produeix –o aspira a produir- un intercanvi,

una anada i tornada, una mena d'espiral que aporta més informació i més coneixement i estimula noves comunicacions.

Des d'una perspectiva organitzativa, els centres educatius han de disposar d'uns canals de comunicació que permetin a tothom, o bé accedir a la informació que necessiten en el moment que la necessiten, o bé posar-se en contacte amb les persones que tenen el coneixement.

El comportament de les persones que formen part d'una organització, com és el cas d'un centre educatiu, depèn de les informacions que rep i de les relacions que s'estableixen dins la pròpia organització.

El centre educatiu té dissenyada una estratègia comunicativa que vetlla perquè els professionals que hi treballen desenvolupin les habilitats comunicatives necessàries, i contemplin en les seves relacions tant aspectes de llenguatge verbal com no verbal.

Cal destacar també el paper de la llengua catalana com element fonamental de comunicació i cohesió social, sent la llengua comuna de relació en un marc de respecte a la diversitat lingüística.

L'ús de les eines digitals són un recurs imprescindible en els centres per tal de facilitar els processos comunicatius (correu electrònic, repositori de documents compartits, plataformes educatives, web de centre, blocs d'aula, etc.). Les tecnologies de la informació i la comunicació permeten una comunicació fluïda i immediata entre els diferents membres de la comunitat educativa, alhora que faciliten l'accés a la informació

Mereix especial atenció la comunicació entre l'escola i la família, així com la projecció externa del centre.

Cada Cap d'Estudis s'encarrega de gestionar la comunicació en les seves etapes amb el professorat i les famílies. També hi ha un professional encarregat de gestionar tota la comunicació externa de l'escola a través de les xarxes socials, bàsicament.

1.7.3. ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS

Per tal de garantir un bon clima de centre és necessària una estructura i gestió de recursos que faciliti la participació i la presa de decisions de tota la comunitat educativa, així com el bon funcionament del centre.

En la gestió de recursos cal posar especial atenció a diversos aspectes: els elements humans i materials, els elements espacials i temporals, els processos de gestió del coneixement i el lideratge.

Les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) poden ser una bona eina per orientar l'estructura i gestió de recursos amb finalitats convivencials. Permeten el desenvolupament del PEC i faciliten l'assoliment dels objectius de centre.

D'acord amb l'article 6 del Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat, a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència. Aquesta ha de ser l'element motor en tot allò que fa referència a l'impuls de mesures proactives a la convivència, a la gestió positiva dels conflictes i a l'organització.

Les funcions de la Comissió de convivència són:

- Sensibilitzar sobre les necessitats i les possibilitats de millora en l'àmbit de la convivència.
- Participar activament en la sensibilització, la diagnosi, les propostes d'actuació, el disseny i la implementació del PdC.
- Formular i recollir propostes a través dels diferents canals de participació del centre i l'entorn.
- Garantir la participació i la representativitat dels diversos agents educatius.
- Proposar mesures de caire eminentment preventiu i educatiu.
- Coordinar i dinamitzar les diferents accions en matèria de convivència, assumint tasques de coordinació interna i externa.
- Convocar reunions periòdiques obertes amb l'assistència d'aquells agents de la comunitat educativa directament implicats en el desenvolupament d'una iniciativa determinada.
- Donar a conèixer les actuacions que el centre realitza per tal de millorar la convivència.

- Generar processos d'aprenentatge col·lectiu, propis d'una organització que aprèn comunitàriament i en xarxa.
- Planificar i gestionar els recursos necessaris a l'hora de dur a terme les actuacions previstes al PdC.
- Avaluar les diferents actuacions i processos, i recollir-los en la memòria anual de centre.
- Elaborar propostes de millora en el pla anual de centre.

Quant a la composició de la comissió de convivència, estan representats tots els estaments de la comunitat educativa, participació de l'equip de mediació amb la persona coordinadora del servei, treball interdisciplinari amb altres serveis de l'entorn (salut, serveis socials, etc.), i flexibilitat en el nombre i el perfil dels membres de la comissió, d'acord amb el tema a tractar.

També comptem amb la coordinació i suport del formador dels Mossos d'Esquadra, que forma a un grup d'alumnes quan a Internet segura per a que puguin extrapolar-ho als companys.

Potenciem la socialització, almenys tres activitats al llarg del curs, on treballem de manera interetapes la relació social a través del coneixement i la coherència dels companys que assisteixen al centre.

Des de Regidoria d'Educació se'ns ofereix la possibilitat de participar en el Taller d'Estudi Assistit, per als alumnes de 1r d'ESO, que tenen situacions més desfavorides.

1.7.4. GESTIÓ PARTICIPATIVA DE LA NORMA

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom.

Els centres educatius han d'incloure en les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre.

Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre. La gestió participativa d'aquestes normes comporta, d'una banda, la implicació en la seva elaboració i, òbviament, el seu compliment per part de les persones

afectades. El seu caràcter educatiu promou, també, l'educació per a l'assumpció de les conseqüències dels propis actes i la capacitat de plantejar alternatives.

1.7.5. PARTICIPACIÓ

La participació és un dret i un deure de totes les persones en les societats democràtiques. Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es pren part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu. Participar en l'àmbit educatiu vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu.

L'escola ensenya a participar i crea les condicions perquè pugui ser una realitat quotidiana en la vida del centre educatiu. Aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i de l'entorn, requereix d'actuacions i de metodologies orientades a desenvolupar competències personals per formar persones responsables i una ciutadania compromesa i solidària.

La participació vol estructures que la facilitin i pràctiques que hi convidin. El centre educatiu ha de guiar l'exercici dels drets vinculats a la participació de l'alumnat: drets a la informació, a la llibertat d'expressió, a la llibertat de reunió i d'associació. Cal promoure estratègies que ajudin i motivin l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre i de l'entorn i cal que hi hagi coherència entre aquests tres àmbits. Les normes d'organització i funcionament dels centres han de determinar formes de participació dels alumnes que facilitin la seva presència en la vida del centre, el diàleg i la coresponsabilització; n'afavoreixin el compromís en l'activitat educativa i propiciïn la seva formació en els hàbits democràtics de convivència.

Hem d'incidir en la participació de les famílies en la tasca educativa de l'escola. La carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre el centre educatiu i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.

2. PLA DE MEDIACIÓ DE LA SALLE MONTCADA

2.1. PREÀMBUL

L'educació té com a objectiu bàsic la formació de persones, entenent per formació, en primer lloc, abans que els coneixements propis dels ensenyaments, que siguin persones capaces de conviure en una societat plural com és la societat en la qual ens trobem, una convivència que inclogui el respecte i els valors d'una societat cristiana.

La mediació és l'àmbit que contribueix a regular la convivència en el nostre centre educatiu, amb un objectiu positiu i constructiu a fi de prevenir la violència, sigui física o moral, i a fi de buscar solucions dialogades i amables que atenguin a la reconciliació i a la convivència. A més, és una manera de millorar les relacions escolars i el clima de convivència entre alumnes i alumnes i professorat.

2.2. LA MEDIACIÓ ESCOLAR

La mediació escolar té com a objectiu principal educar en la convivència, a fi i efecte de prevenir els conflictes i, en segon terme, resoldre els conflictes que es puguin produir tan dins del Centre com a fora, però que d'una manera o altra afectin a la vida escolar.

2.3. BASES SÒCIOPEDAGÒGIQUES

El pal de paller de la mediació escolar és el diàleg, la cooperació, la voluntat d'entendre's, a partir de les responsabilitats de cada una de les persones que participen en la vida escolar en el manteniment de la convivència.

Òbviament es tracta d'educar en acceptar la pluralitat, les diferents maneres d' ésser, de pensar, de fer... les diferents cultures i creences, sense voler que ni unes ni altres imposin el seu pensament i sense voler que els altres els canviïn.

La mediació escolar té la voluntat de trobar acords, un consens mutu, de manera que els conflictes, els enfrontaments, les agressions... siguin vistes com a elements inútils i absurds. Però més que això, l'objectiu és el restabliment de la relació entre les parts en conflicte.

A més, cal considerar que la prevenció i la mediació pot evitar conflictes innecessaris, conductes violentes, sancions i expedients disciplinaris... de manera que el temps pugui dedicar-se en major part a docència, aprenentatge, formació i convivència.

Aquests objectius es dirigeixen al conjunt de la Comunitat educativa del centre: alumnat, professorat, Germans, PAS, famílies, ja que tots junts conformen la pluralitat del Centre.

Tanmateix, la mediació escolar es duu a terme quan es tracta de conflictes que no tenen intervencions legals (denúncies, processos...) o terapèutiques (tractaments psicològics, ingressos psiquiàtrics...). I tampoc no exclouen l'aplicació de la normativa inclosa a les NOFC del Centre, és a dir, de cap manera substitueixen o eliminen la normativa i les possibles sancions i a l'inrevés, l'aplicació de la normativa, tampoc elimina ni substitueix que es dugui a terme la mediació escolar.

La mediació escolar el considerem un pla paral·lel, ja que contribueix a la formació integral dels alumnes i a la formació en valors.

És una manera efectiva i molt directa, especialment entre alumnes, de fer veure que l'aula, l'Escola, és un context de convivència on cada un no viu sol, sinó en comunitat, havent de participar d'uns processos o normes comuns que cal respectar.

Quan es treballa la mediació, s'educa en la defensa de les pròpies idees (assertivitat), de posar-se en lloc dels altres (empatia), a respectar els interessos

propis i dels altres (col·laborar), a escoltar l'altre per comprendre (escolta activa), a pensar (reflexivament, creativament i críticament de manera constructiva) a implicar-se en la millora del propi entorn (participació activa), a comprendre, expressar i regular els sentiments (educació emocional), a defensar els drets de les persones (justícia social)... En definitiva, a dialogar per arribar a la convivència de manera natural, sense ser imposada.

2.4. FUNCIONAMENT DE LA MEDIACIÓ ESCOLAR

La mediació escolar en el Centre es durà a terme des de tres possibles termes, a fi de treballar la prevenció o la resolució de problemes segons el cas.

Les activitats des de tutoria són la primera possibilitat. Es tracta de fer petits tallers, petites dinàmiques, amb caràcter educatiu i preventiu, a fi d'educar els alumnes en el respecte i els valors de la convivència. En aquestes dinàmiques, els alumnes podran reflexionar, compartir experiències, fer arribar interessos, etc. Tanmateix, es tracta que els alumnes reflexionin i participin, però el tutor/a evitarà donar solucions, sense prendre una postura.

El servei de mediació escolar és la segona eina clau, i és l'òrgan que actua directament en la mediació dels conflictes, a fi de trobar solucions i arribar a consensos i enteniments comuns entre les persones en conflicte. Aquest procés es pot oferir a qualsevol membre de la comunitat, però quan es tracti de conflictes entre els alumnes seran els mateixos alumnes els que duran a terme els passos necessaris en la mediació.

El projecte en col·laboració és el tercer element clau de la mediació, i consisteix en la realització d'un treball en grup, elaborat de manera cooperativa des del Faig de 1r de 4t d'ESO, centrat

en l'Aprenentatge Servei, que tingui com a objectiu millorar algun aspecte de la convivència del centre escolar.

2.5. EL ROL DEL MEDIADOR

La mediació escolar serà duta a terme per un Coordinador de Mediació de l'etapa i dos alumnes de l'etapa, els quals actuaran a requeriment d'alguna de les persones en conflicte. Quan el conflicte es produeixi entre alumnes, hi intervindran els dos mediadors-alumnes; mentre quan sigui altres casos, hi intervindrà un mediador-alumne i el Coordinador de mediació.

Es procurarà, quant a alumnes, que siguin dos del cicle superior de l'etapa, a Infantil i Primària, 3r/4t a l'ESO, 1r/2n Batxillerat i que siguin alumnes amb un perfil assertiu, empàtic, col·laborador, actiu, imparcial i objectiu. A més, cal que tinguin altres qualitats com la discreció, la paciència, la tolerància, la comprensió i la capacitat de comunicar.

El primer pas en la mediació serà reunir les persones en conflicte per comentar-los què cal treballar per modificar la situació de manera positiva. La trobada sempre ha de ser de caràcter voluntari. Tot allò que es treballi i es comentï quedarà recollir per escrit; no obstant això, sempre serà absolutament confidencial entre les persones en conflicte i l'equip de mediació i/o, si fos necessari per la seva gravetat, l'Equip Directiu. Les actes quedaran recollides sota la responsabilitat del Coordinador de mediació.

En les trobades, a fi de prevenir o resoldre conflictes, el mediador mai no jutjarà, no opinarà, no donarà consells, ni prendrà decisions de com actuar. La seva funció és provocar el diàleg i conduir la trobada de manera que les persones en conflicte arriben a consensos i solucions proposats i acordats per ells mateixos.

El mediador ha de procurar que es compleixin una sèrie de normes a l'hora de treballar la resolució de conflictes: que parlin sense interrompre's, que no es desqualifiquin ni es faltin al respecte i que cooperin tots en la recerca d'una resolució consensuada i satisfactòria.

El mediador, primerament, escoltarà cada persona per separat, procurant posar-se en lloc seu a fi de comprendre millor la situació conflictiva i, posteriorment, reuneix les persones en conflicte per definir la situació entre tots i promoure que expressin el màxim d'idees que puguin suposar una solució. Finalment, si tot és correcte, trobaran una solució acordada, tot i que el seu compliment depèn de les persones en conflicte, i no pas del mediador.

2.6. PASSOS A SEGUIR PEL MEDIADOR

- Presentar-se com a mediador i explicar en què consisteix la mediació, així com les característiques descrites anteriorment.
- Escoltar a cada una de les persones en conflicte per separat i, després, fer una trobada conjunta, respectant les regles, que han d'acceptar prèviament.
- Demanar amablement que cada un expliqui per torns què ha passat, com se sent...
- Escoltar activament i repetir, clarificar, resumir, allò que ha dit, per assegurar que el que entén és correcte.
- Demanar, quan hagin exposat la conflictivitat, què volen, què esperen, de la resolució. I fer-ho com en el punt 4t.
- Fer que treballin la "pluja d'idees" i fer que escollin aquelles que veuen millor i més factibles.
- Instar a què decideixin com duran a terme els acords.
- Demanar-los si s'ha trobat solució al conflicte i, si és afirmatiu, que es donin la mà.

2.7. OBJECTIUS

En la mediació escolar ens proposem diversos objectius:

- Donar cos al Pla de Mediació dotant-lo de tots elements necessaris per al seu desenvolupament.
- Donar a conèixer entre la comunitat educativa el Pla de Mediació.
- Fer entendre la mediació com a una eina útil per a la resolució de conflictes.

2.8. MODEL D'ACTA DE MEDIACIÓ

	ACTA MEDIACIÓ ESO	
---	------------------------------	---

Montcada i Reixac, _____ de/d' _____ de 201__

Qui ho sol·licita:		
Data de la sol·licitud:		
S'accepta la mediació:	SÍ	NO
Qui fa de mediador:		
Alumnes implicats:		
Lloc on es manté la mediació:		
Motiu de la intervenció:		

Acords i decisions

3. PROJECTE JOCS AL PATI: EL PATI DELS NOSTRES SOMNIS

3.1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE: INICI I RAONS DEL CANVI

El projecte de Jocs al Pati: “El pati dels nostres somnis” sorgeix com a resposta a la necessitat de canvi de la situació actual durant el temps d’esbarjo. L’alumnat corre darrere d’una pilota en un camp de futbol i, al voltant, hi ha diferents grups que opten per activitats més tranquil·les. Mentrestant, els docents controlen que ningú es faci mal i ajuden a gestionar diferents conflictes entre l’alumnat. Aquesta és l’escena que es repeteix dia a dia a la nostra escola, com a la majoria.

S’estan produint canvis dins les aules, però el pati ha quedat exempt, malgrat els alumnes passen 525 hores cada curs en aquest espai. Cal una evolució que acompanyi el model pedagògic al qual volem arribar com a escola. Augmentant la diversitat de material, podem disminuir la necessitat d’activitats competitives i l’avorriment que, en molts casos, acaba en l’assetjament entre alumnes per entretenir-se.

La construcció d’edificis escolars han marcat molt el tipus de jocs al pati, donant com a protagonistes les porteries de futbol i les cistelles de bàsquet. No obstant, no a tothom li agrada el futbol o altres esports d’equip. Per tant, l’escola ha d’esforçar-se per trobar la manera de cobrir totes les necessitats individuals que representen la diversitat d’un centre. Realitzar un projecte de jocs de pati és fer un pas en l’acceptació de la diversitat.

El pati és l’única zona pensada per jugar que hi ha a les escoles i sovint no se li dóna la importància que es mereix. Estimular la capacitat de joc ajuda a formar aspectes claus de la persona, ja que permet treballar l’autoestima, aprendre a afrontar reptes, esforçar-se per superar-los, despertar curiositat, sotmetre’s a pautes i normes de convivència, desenvolupar defenses a la frustració o l’empatia, entre moltes altres coses. El pati és l’espai de llibertat de l’infant a l’escola i on afloren més les seves emocions.

3.2. EN QUÈ CONSISTEIX AQUEST PROJECTE?

“El pati dels nostres somnis” és un projecte obert i democràtic, on els infants són els principals protagonistes. Si volem que tinguin un gran ventall de jocs o esports als quals els agradi jugar, els hem de preguntar a què volen jugar. Per això, es fa totalment participatiu i actiu a l'alumnat dins d'aquest projecte. És l'alumnat qui poc a poc, any rere any crea, modifica i, en definitiva, construeix el seu pati, el pati dels seus somnis.

Amb en Siscu Inglada com a principal impulsor.

3.3. Objectius del projecte

“El pati dels nostres somnis” pretén:

- Oferir als infants espais comuns i enriquidors, augmentant la diversitat d'activitats i propostes per cobrir la necessitat de cada infant.
- Potenciar les possibilitats educatives/pedagògiques i de lleure que ofereix l'espai exterior de l'escola.
- Reduir o acabar amb els conflictes greus durant l'esbarjo.
- Compartir la responsabilitat entre infants i mestres: infants com a protagonistes (cura del material, realització d'inventari, buidatges...).

3.4. Eines per a la participació

El procés de canvi passa per dues fases principals: bústia de preocupacions i enquestes. Els agents que hi participen són els alumnes i els mestres que conviuen al pati. Donar la paraula a l'alumnat és acceptar i respectar la diversitat. Així doncs, canviar la morfologia i els recursos lúdics a partir de les enquestes és la clau del bon funcionament i l'èxit del projecte.

- Bústia de preocupacions

Per tal de confeccionar una enquesta i posar en ella els aspectes que més preocupen a tot l'alumnat i professorat, durant una setmana es disposa d'una bústia on cadascú pot posar les temàtiques que més preocupen del temps d'esbarjo, aquelles que es volen votar a l'enquesta.

- Enquesta

Un cop fet el buidatge de la bústia de preocupacions, l'alumnat i el professorat responen a una enquesta per tal de construir el seu pati:

- Part 1: Respondre si t'agraden els jocs que hi ha al pati (sí, no o regular).
- Part 2: Triar quin material t'agrada més dels que hi ha actualment.
- Part 3: Escriure 2 o 3 materials que t'agradaria que hi hagués al pati i ara no hi són.
- Part 4: Es donen 3 solucions a la preocupació que hagi sortit més vegades a la bústia. Cal escollir l'opció que es creu més adient per tal de reduir o eliminar aquest conflicte.
- Part 5: Observacions o aspectes a millorar

3.5. Gestió dels resultats

A partir dels resultats obtinguts a l'enquesta, s'elabora una llista del material que es vol al pati per ordre de prioritats, tot valorant les possibilitats i limitacions. Es fa un pressupost d'allò que cal comprar i es distribueix el material que hi haurà en els diferents espais del pati de l'escola.

Aquest procés es repeteix cada curs per tal d'anar construint i millorant dia a dia el nostre pati, apropant-nos als interessos dels alumnes que hi hagi en aquell moment al centre.

3.6. Organització i funcionament

Per tal de garantir el bon funcionament del projecte, cal tenir un espai físic (magatzem) on es guarda el material que s'oferirà en el temps d'esbarjo, organitzat en diferents caps.

No es fan files per baixar al pati ni per pujar a l'aula, però cal insistir en fer-ho de manera civilitzada, caminant i amb un to de veu adequat.

Durant els primers 5 minuts de pati, els alumnes comencen a esmorzar. Després, dos encarregats de cada curs treuen les capsas, les porten a l'espai de joc corresponent i, quan sona el timbre, les tornen a guardar al magatzem. Cada capsa correspon als encarregats d'un curs, tenint en compte les edats dels alumnes i el pes dels diferents materials.

Els encarregats canvien cada mes i, el primer dia, els que hi havia fins aquell moment acompanyen als nous per tal de fer un traspàs, explicant-se entre ells/es què han de fer i com.

Hi ha una comissió d'alumnes voluntaris per a la construcció de jocs de pati, que ajuden al mestre referent a arreglar els desperfectes i a mantenir en bon estat el material.

La presentació del nou material es fa des de l'àrea d'educació física perquè tots els alumnes tinguin l'oportunitat de provar-lo en grup reduït, abans de gaudir-lo a l'hora del pati. També es pot posar un horari temporal, només al principi, d'aquell material més atractiu. D'aquesta manera, es poden evitar les aglomeracions de l'efecte novetat.

Cada mes es treu una capsa sorpresa de material, que ofereix noves possibilitats de joc i dóna idees als alumnes a l'hora de triar el material que volen pel proper curs.

Durant el temps d'esbarjo cadascú pot jugar lliurement a allò que vol. Hi ha poques normes (només de seguretat), però cal que siguin molt clares i vetllar pel seu compliment.

3.7. Diferents rols dels agents implicats

- Implicació i manteniment per part de l'alumnat: són els encarregats de treure i recollir el material de forma sistemàtica, realitzant també un inventari setmanal del material (desperfectes, material perdut...).
- Implicació del docent: el seu rol ha de ser discret però, alhora, molt actiu en la planificació i observació.

Tots els mestres passen per tots els espais al llarg del curs, per observar i poder ajudar en la valoració de final de curs. També poden jugar, si així ho desitgen.